

Društvo za pružanje usluga interneta "BeotelNet-ISP" d.o.o.
Bulevar vojvode Mišića 37, 11040 Beograd
tel: 011 / 4255-000, fax: 011 / 4255-121
www.beotel.net
office@isp.beotel.net

BeotelNet-ISP d.o.o.
Društvo za pružanje usluga interneta
Broj: 171005457
Datum: 28-12-2017 god.
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 37
Telefon: 011-42-55-000

REPUBLIKA SRBIJA

REGULATORNA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKIE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKE USLUGE – RATEL

PALMOTIĆEVA 2
11103 BEOGRAD

PREDMET: Mišljenje o izveštaju analizi maloprodajnog tržišta pristupa javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji iz novembra 2017. godine (dalje: **Izveštaj**).

Obraćam vam se ovim putem ispred privrednog društva BeotelNet-ISP DOO Beograd, Bulevar vojvode Mišića 37, matični broj: 20141425, u svojstvu lica ovlašćenog za zastupanje.

Pre svega, ukazujemo na pogrešnu primenu Preporuke o relevantnim tržištima i uslugama Evropske komisije iz decembra 2007. godine (dalje: **Preporuka**)¹

Naime, Agencija je pogrešno utvrdila činjenice prilikom primene Testa 3 (tri) kriterijuma, odnosno konkretno prilikom utvrđivanja ispunjenosti kriterijuma kretanja posmatranog tržišta, jer je pogrešno utvrdila da se posmatrano tržište kreće u pravcu uspostavljanja konkurenčije.

Član 75 Preporuke navodi da značajno tržišno učešće nije samo po sebi dovoljno kako bi se utvrdilo postojanje značajne tržišne snage, ali je malo verovatno da će operator koji nema značajno tržišno učešće na tržištu imati značajnu tržišnu snagu. Evropska komisija navodi da je praksa pokazala da operator čije tržišno učešće ne premašuje 25% verovatno nema značajnu tržišnu snagu, dok je, s druge strane, tržišno učešće od preko 50% uglavnom dovoljan dokaz za postojanje tržišne snage, osim u izuzetnim slučajevima.

U Testu 3 kriterijuma u Izveštaju se zaključuje da drugi kriterijum nije ispunjen jer Telekom Srbija ima konkurente u vidu operatora distribucije medijskog sadržaja preko kablovske mreže za pristup (KDS). Dalje se navodi da, pošto KDS operateri imaju izgrađenu mrežu za pristup koja pokriva više od 960 hiljada pretpatnika i beleži konstantan rast, njihovo aktiviranje bi značajno povećalo konkurenčiju.

Međutim, domaćaj KDS operatera prema korisnicima za nuđenje usluge pristupa javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji (dalje: **usluga pristupa**), u svrhu korišćenja JDTF usluge, koja se nudi u kombinovanom paketu zajedno sa KDS i internet uslugama u odnosu na domaćaj Telekom Srbija za usluge pristupa preko POTS je izuzetno nizak. Telekom Srbija ima mogućnost „upliva“ na deo tržišta na

¹ Recommendation on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications network and services as 17 December 2007

G. Jelović
V. Tintor
29.12.2017. PZ

kome se nalaze korisnici KDS i internet usluga, ali alternativni operateri nemaju mogućnost „upliva“ na deo tržišta gde se nalaze ADSL korisnici, iz prethodno navedenih razloga.

Agencija svoje stanovište zasniva na mogućnosti da operatori sa tržišta distribucije medijskih sadržaja preko svoje kablovske mreže svojim korisnicima **mogu** ponuditi i uslugu pristupa, što **moe** dovesti do porasta broja pretplatnika usluge pristupa kod alternativnih operatora.

Međutim, trend je upravo drugačiji i tržište pokazuje izuzetno čvrste navike korisnika koji se izuzetno teško odlučuju za alternativne operatore, naročito u oblasti fiksne telefonije.

S tim u vezi, napominjeno da relevantnim kriterijum treba da utvrdi da li tržište ima karakteristike zbog kojih se tokom vremena neće kretati u pravcu uspostavljanja konkurenčije. Dakle, nije dovoljno da postoji teoretska mogućnost za uspostavljanje konkurenčije, već da postoje karakteristike tržišta koje vode ka uspostavljanju konkurenčije, odnosno da postoji takav trend. Posmatrano tržište, zbog ustaljenih navika potrošača, ne kreće se u pravcu uspostavljanja konkurenčije, već isključivo u pravcu održavanja tržišnog udela Telekom Srbija blizu 100%.

Činjenica da postoji povećanje broja pružaoca usluge fiksne telefonije ili drugih usluga kojima se mogu supstituisati usluge fiksne telefonije, ne znači i da se tržište kreće u pravcu uspostavljanja konkurenčije, naročito imajući u vidu istovremeno zadržavanje udela Telekom Srbija u tom tržištu, odnosno skoro potpunu kontrolu tržišta od strane Telekom Srbija, koji je u 2014. godini, po broju pretplatnika preko POTS, imao 94% učešća.

Omogućavanje korisnicima da izvrše promenu operatera sa zadržavanjem pretplatničkog broja je u 2014. godini rezultiralo u promeni operatera od strane 41.513 pretplatnika odnosno 1,56%, što se ne može smatrati dovoljnom pokretljivošću korisnika, koja bi indikovala konkurentno tržište.

Broj fiksnih pretplatnika na kraju 2015. iznosi 2,6 miliona (izvor: RATEL novosti). Za ove dve godine, otkako se prenose brojevi, preneto je ukupno 152.851 brojeva. Telekom u 2015. godini ima 2.440.000 pretplatnika (izvor: godišnji izveštaj Telekoma za 2015, strana 51). Dakle i pored postojanja fluktuacije korisnika, doduše ne u velikom obimu, Telekom Srbija je zadržao izuzetno visok procenat učešća na tržištu fiksne telefonije.

Ako se vratimo na Preporuku u kojoj se navodi da je tržišno učešće preko 50% uglavnom dovoljan dokaz da bi neko bio operator sa ZTS, osim u izuzetnim slučajevima, u ovom izveštaju se zanemaruje činjenica da Telekom ima skoro 90% učešća (tačnije 89,50%), što nije preko 50%, nego je skoro 100%. Međutim, Agencija nije ni obrazložila mišljenje zbog čega je ovo izuzetan slučaj (jer se radi o učešću preko 50%) nego je donela zaključak bez ikakvog obrazloženja.

Ukupan broj pretplatnika preko kablovskog pristupa je 10,3%, što znači da svi KDS operatori zajedno imaju taj procenat, nasuprot Telekomu.

KDS operatori ne nude uslugu pristupa javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji kao izdvojenu uslugu, već samo svojim pretplatnicima distribucije medijskog sadržaja.

Društvo za pružanje usluga interneta "BeotelNet-ISP" d.o.o.
Bulevar vojvode Mišića 37, 11040 Beograd
tel: 011 / 4255-000, fax: 011 / 4255-121
www.beotel.net
office@isp.beotel.net

Imajući u vidu sve navedeno, predlažemo naslovnom organu da izvrši ponovne analize i revidira izveštaj tako što će ustanoviti da tržište ima karakteristike zbog kojih se tokom vremena neće kretati u pravcu uspostavljanja konkurenциje.

Za BeotelNet-ISP DOO

Peđa Popić, lice ovlašćeno za zastupanje ISP
d.o.o. Beograd
Društvo za pružanje usluge interneta